

Aan de hand van het foldertje NS en het Monumentenjaar maakte ik keurig de daarin beschreven stadswandeling van 4 km.

Rond het middaguur arriveerde ik in Hoorn; de zon scheen volop. Het lommerrijke Stationsplein bood een aanblik die degene, die de kale vlakten van Leiden en Nijmegen gewend was, nimmer zal vergeten.

Op de Veemarkt nogmaals bomen, zover je maar kon zien. Ik dronk er een kop koffie (met gebak, jawel). En voort ging het, over het Dal, Munnickenveld, Achter de Vest, Pakhuisstraat, Onder de Boompjes en Korte Achterstraat, waarna ik op de vijfsprong bij het stadhuis aankwam. Het was in het begin van de middag, bloedheet en doodstil; ik maakte een praatje met twee kinderen die bij het stadhuis aan het spelen waren. Voor de rest heerste er een onwerkelijke stilte: geen auto's, geen lawaaiige stinkende stadsbussen, niets.

Met een gevoel alsof de stad helemaal voor mij alleen was kuierde ik verder, hier en daar vriendelijk gegroet door mensen die aan de deur van de zon stonden te genieten, en door de bezwete bouwers van de openbare bibliotheek. De enkele toerist die mij de weg vroeg kon ik helaas nog niet helpen. Maar toen ik die avond in Nijmegen in de stromende regen - de folder en het boekje Straatslijpen dat ik gekocht had vertonen er nog de sporen van - naar huis fietste, had ik voor mijzelf de knoop doorgehakt: ik wilde naar Hoorn.

Het bijna smetteloze beeld dat ik die zomermiddag van Hoorn heb gekregen bewaar ik als een kostbare herinnering. Het staat in schril contrast met de gehavende, door auto's geterroriseerde binnenstad die ik nu voor ogen heb.

Toen ik in september 1978 het sekretariaat van de vereniging op mij nam was het mij ondertussen wel duidelijk geworden dat het toch allemaal niet zo lekker zat met die historische binnenstad. Nadien ging ik mij "ambtshalve" pas echt intensief in deze materie verdiepen, en werd mij de ernst van de situatie langzamerhand in volle omvang duidelijk.

Ik heb mij in dit blad en elders een aantal malen fel en soms was cynisch uitgelaten over mijns inziens ongewenste ontwikkelingen in de binnenstad, waarbij vooral de gemeente Hoorn het moest ontgelden. Die stukken kwamen voort uit een grote bezorgdheid voor onze historische binnenstad en uit angst voor de snelheid waarmee de binnenstad zijn historische karakter aan het verliezen is. Wie zijn de schuldigen? De gemeente? De automobilisten? De middenstand? Liever dan een beschuldigende vinger uit te steken naar deze en andere groeperingen zou ik, zou "Oud-Hoorn" willen samenwerken om onze oude binnenstad te behouden. De aktuele gebeurtenissen doen je

echter keer op keer boos, verdrietig, niet begrijpend en soms woedend naar de pen grijpen. Achteraf denk ik wel eens: zie ik het nou allemaal niet te somber in?

De negatieve ontwikkelingen dateren echter niet van de laatste jaren, maar zijn al veel langer aan de gang. Het is een heel langzaam voortsluipend proces van aftakeling.

Hoe keken vroegere bestuursleden daar tegenaan. Voorzitter Van Scherpenberg op een ledenvergadering in 1973: "Ik vraag mijzelf ook wel eens af of wij niet feller op moeten treden tegen bijvoorbeeld het gemeentebestuur dat alleen maar aan het zo groot mogelijk worden van Hoorn schijnt te denken. Wat heeft "Oud-Hoorn" nog voor zin, denk ik wel eens, als we alleen maar een gezelligheidsvereniging zijn? Moeten we meer een actiegroep worden? Je komt dan op het politieke vlak terecht, maar het is naar mijn mening de enige zin die de vereniging nog kan hebben.

Of zegt u: doe dat niet want we vinden burgemeester Tjaberings zo lief en wethouder Wiese zo'n aardige man."

Vervang de naam Wiese door Sijm en je zou het in 1980 weer kunnen zeggen. Burgemeester Tjaberings is inderdaad een hele lieve man en wethouder Sijm is best aardig, dat maakt het "oppositie voeren" juist zo vervelend. Maar het moet.

Een van de leden zei naar aanleiding van de uitlatingen van de toenmalige voorzitter:

"We moeten inderdaad scherper stelling nemen in allerlei dingen die hier in Hoorn gebeuren. Het is volgens mij uitstekend als we zouden terugkeren naar de lijn-Kerkmeijer." Voorzitter! Schaf onverwijld een wandelstok aan! Kerkmeijer in een ingezonden brief van december 1916, die tot de oprichting van onze vereniging heeft geleid: "Wij moeten in ons aankweken dat innige gevoel voor natuurschoon, dat samengaat met liefde voor al het mooie, dat door onze voorvaders met zooveel piëteit is vervaardigd. Dat is een zware taak in deze maatschappij, waarin de boventoon wordt gevoerd door een materieële opvatting, door een speculatieven geest die er niet tegen opziet, om het mooie oude onder moker en breekijzer te vernietigen. Jacht naar geld, vrijheid van arbeid (d.w.z. losbandigheid die zóóver gaat, dat ieder maar aan den weg mag timmeren wat hij verkiest), deze beide doen een concurrentiegeest ontstaan, die de kanker is van de geheele samenleving."

Ik heb hier niets meer aan toe te voegen.

Leo Hoogeveen.

